

D.A.V. AUTONOMOUS COLLEGE, TITILAGARH

DEPARTMENT OF SANSKRIT प्रारम्भिक- ज्योतिषः

Syllabus:

Course Outcome

1. Introduce with the traditional Hindu System of astrology.
2. Analyze the different astrological concept and merits and demerits of grahas, nakshatras etc.
3. Know about the utility in the contemporary life.
4. To learn the nature and progress of jyotisha and position of the galaxy.

Duration - 30 Hours (30 theory hours)

ALLOCAION OF TOTAL HOURS FOR EACH CHAPTER				
Sl. No.	Chapter	Theory Hrs	Practical Hrs	Total Hrs
1	मङ्गलाचरणम् ज्योतिषशास्त्रस्य संक्षिप्त परिचयः होराशास्त्रम्	2		2
2	राशिः	5		5
3	नवग्रहाः	15		15
4.	नक्षत्राणि	2		2
5	जातकस्य रूपं प्रकृतिश्च	2		2
6	लग्नादिभावानां संज्ञा	2		2
7	द्वादशभावाः	2		2
Total Hours		30		30

DETAIL SYLLABUS

<u>Sl. No</u>	<u>Topic</u>	<u>Lectures</u>
1.	मङ्गलाचरणम्, ज्योतिषशास्त्रस्य संक्षिप्त परिचयः	2
1.1	होराशास्त्रम्	
2.	राशिः	5
2.1	राशिनां नामानि	
2.2	राशि विभागः	
2.3	राशिनां क्रुरसौम्यादिविचारः	
2.4	कालपुरुषस्य अङ्ग विचारः	
2.5	राशिनां ग्राम्यारण्यत्वम्	
2.6	राशिनां जातिविभागः	
2.7	राशिनां वर्णविचारः	
2.8	राशिनां जलजादि विचारः	
2.9	पृष्ठोदयशीर्षोदयराशि विचारः	
3.	नवग्रहाः	15
3.1	ग्रहाणां उत्पत्तिः	
3.2	ग्रहाणां नामानि	
3.3	ग्रहाणां जात्याधिपतित्वं विचारः	
3.4	ग्रहाणां वर्ण-प्रकृति विचारः	
3.5	ग्रहाणां रूप-गुण- लक्षणादि विचारः	
3.6	ग्रहाणां स्वरूपम्	
3.7	ग्रहाणां दिगाधिपतित्वं निर्णयः	
3.8	ग्रहाणां पुरुषादि निरूपणम्	
3.9	ग्रहाणां वेदाधिप कथनम्	
3.10	ग्रहाणां पापशुभ विचारः	
3.11	ग्रहाणां क्षेत्र निर्णयः	
3.12	ग्रहाणां मूल त्रिकोण निर्णयः	
3.13	ग्रहाणां उच्चनीच विचारः	
3.14	ग्रहाणां शत्रुमित्र कथनम्	
3.15	राहुग्रहस्य उच्च- मूलत्रिकोण -मित्र-शत्रु निर्णयः	
3.16	केतुग्रहस्य उच्च-मूलत्रिकोण -मित्र-शत्रु निर्णयः	
3.17	ग्रहाणां तात्कालिक शत्रुमित्र कथनम्	
3.18	ग्रहाणां अधिमित्रादि कथनम्	
3.19	ग्रहाणां दृष्टिपात विचारः	
3.20	ग्रहाणां प्रत्यक्ष स्नेहादि दृष्टि कथनम्	
3.21	राहु ग्रहस्य दृष्टि विचारः	
3.22	ग्रहाणां अङ्गाधिकार कथनम्	
3.23	ग्रहकारक निर्णयः	
3.24	ग्रहाणां भावकारकता वर्णनम्	
3.25	साम-दान-दंड-भेद नीतिनां अधिकारी	
3.26	ग्रहाणां कट्टादि रसाधिपतित्वं निर्णयः	
4.	नक्षत्राणि	2
5.	जातकस्य रूपं प्रकृतिश्च	2
6.	लग्नादिभावानां संज्ञा	2
7.	द्वादशभावा	2

Reference:

Jyotisa-ratnavali (Part-1) Ed. Pandit Baikoli Mahapatra, Radhakrishna Pustakalaya